

СТАНОВИЩЕ

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

на Ема Константинова

НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, Факултет „Екранни изкуства“,

Катедра „Кинознание и драматургия“

от доц. д-р Радостина Нейкова

Институт за изследване на изкуствата – БАН

Ема Константинова предлага за докторската си защита обемното си и всеобхватно научно изследване „Продуциране на документални филми и предавания за телевизионния екран“ с обем от 210 страници, заедно с още 23 страници приложения и илюстрации.

Разработката на Ема Константинова е резултат от системното осмисляне на специфичната изкуствоведска територия на продуциране в документалното кино. Обект на анализите е задълбоченото представяне именно на продуцентските практики при създаване на документални филми и предавания с телевизионно национално и международно разпространение. В конкретния случай е представено задълбочено изследване на естетическите и технологични характеристики на три различни ключови момента – продуцентство, документалистика и телевизионна индустрия. Анализите в конкретиката на значителна по обем документалистика са последователно обвързани с характеризирането на психологията, познанията за която са представени като основен фактор за успешното създаване на екранни произведения.

В този контекст авторката проследява еволюцията на документалната естетика в паралел с развитието на съвременните екранни технологии и характеризирането на рецептивните нагласи на аудиторията.

Докторската тема съдържа и аналитично представено изследване на същинската разработка на един документален проект, от оформянето и представянето на проекта, през финансирането, до финалната му реализация. Всички етапи са разгледани както от чисто практическа гледна точка, така и от широкообхватния анализ на успешните световни продуцентски практики. Това е много интересна и слабо разработвана област в нашата научна литература. Прави добро впечатление, че докторантката теоретизира проблема, като анализира множество примери от българската и световна документалистика. Тезите в дисертационния труд, както и тяхното изследване са ясно и точно поставени.

Съществена част от разработката е посветена на терминологични уточнения. Анализите на специфичната работа на различните специфични свойства на телевизията, на различните видове телевизионна документалистика, и др. в конкретната среда на документалното кино са изключително полезни. Допълването им с профилиране и методи за изследване на телевизионната аудитория (с. 114, с. 120), или с осмисляне на индикаторите за анализ на рекламодателите (с. 119) дообогатява текста и от мултидисциплинарна гледна точка.

Реализирането на тази задача в конкретното научно изследване може да има плодотворно приложение в работата на авторката, както и в проучванията на други изследователи в съответната област. Приносът на Ема Константинова адекватно се вписва в контекста на разработките на референтните автори, на които тя се позовава в процеса на анализа. Защитено е намерението формулирано в пета глава от дисертационния си труд „Продуцентски практики в отделните фази на проекта“ за разглеждане и на „онези продуцентски практики, които са неотменна част от работата по пазарната реализация на произведението – таргетирането на аудиторията, маркетинговите и комуникационни стратегии и пътищата за генериране на приходи“ (с. 154).

Ема Константинова прави общ преглед на проблема за спецификата на документалното продуциране като ключова част от продуцирането като цяло. Приноси са наблюденията ѝ за холистичен модел на медийния бизнес, „чрез който да стане възможно да се проследят и изяснят зависимостите между разнообразните фактори, влияещи върху еволюцията на телевизията в контекста на съвременната цивилизация.“ (с. 16). Както и широкото изследване на симбиозата на продуцентство, документалистика и телевизия, както специалния анализ на телевизионния пазар, и на тенденциите на неговото развитие.

Посочена е поредица от имена на български автори като: Божидар Манов, Иво Драганов, Любомир Халачев, Мая Димитрова, Биляна Томова и Диана Андреева и др. Очевидно авторката е запозната с контекста от актуални паучни публикации в българското изкуствознание и ги цитира коректно. Сполучливо е решено и представянето на интернационалния контекст от специфични изследвания, които са привлечени като аргументи в защита на тезите на докторантката.

Приемам като съществени и представените две научни публикации по темата на дисертацията. В текстовете се открояват уменията на докторантката да борави със система от понятия, да вписва в аргументацията си резултати от изследването на разнообразни практически екранни форми.

В дисертационния си труд Ема Константинова изследва обширен материал – осъществено е широко проучване на различни документални модели, много форми от телевизионна и кино практика. Историческият обхват на изследването също е добре намерен. Цялостният текст има приносен характер.

Убедена съм, че Ема Константинова е изпълнила в обем и същина задачата, която си поставя като цел на дисертационния труд и предлага цялостен и интересен поглед върху заявената тема. Давам своята положителна оценка за нейния труд. В заключение, гласувам с „Да“ за присъждането на образователна и научна степен “доктор“ на Ема Константинова.

08. 01. 2018

доц. д-р Радостина Нейкова